Резюме на проф. Павел Павлов

Покръстването на България – ключово събитие в историята

В християнското разбиране за историята и времето големите събития са своеобразна среща на Божия промисъл и свободата на човека, дори повече – синергия, хармонично (макар и асиметрично) съдействие между Бога и човека, между Божествената и човешката воля. Такова ключово събитие е и Покръстването на България. То разплита един възел и дава хоризонт не само за развитието на България, но и за подреждането на тогавашния християнски свят, както и възможността той да се разшири и да бъдат включени нови пространства и хора в голямото семейство на християнската цивилизация. Това събитие трасира пътя и дава добър пример и на други страни и народи, които ще поемат по него.

Във вътрешен план Покръстването ще даде нови сили за консолидация и силует в изграждането на нови културни пространства – самостойна Църква, нов литургичен език и писменост, училище-университет, книжовност, своеобразна архитектура и изкуство. Във всичко това е важно да се подчертае и мястото на обожените човеци, които са двигателят на всичко това – светецът-владетел, равноапостолните Седмочисленици, книжовниците, дипломатите и т.н.

Разбира се, всичко това отдавна е получило своето признание – от патриарх Фотий и папа Адриан до безбройните учени и изследователи през вековете, но въпросът днес е как ние, съвременните българи и формални наследници на това велико дело, да разберем неговия смисъл и значение.